

Nicolai Gottlieb Blædels prædiken 1. søndag i advent

Taler

Nicolai Gottlieb Blædel
Præst

Dato

29. november 1863

Sted

Garnisons Kirke

Omstændigheder

Den præcise dato er usikkert, men prædikenen er udgivet i prædikensamligen *Prædikener paa Kirkeaarets Søn- og Festdage* i 1864, så det er sandsynligt, at den er holdt i 1863.

Prædikentekst

Mathæusevangeliet kapitel 21, vers 1-9

1 Hvorfor skal jeg gaa i Kirke?

Christne Venner! For nogen Tid siden kom der en Mand til mig, for at tale med
5 mig. Det var en sønderrevet Sjæl, og hans Hjerte var uden Fred. I Samtalens Løb
yttrede jeg blandt Andet til ham, at han burde gaa i Kirke, for der at høre Guds
Ord, saa vilde han blive ikke blot et bedre og lykkeligere, men ogsaa et nyt
Menneske. Han svarede mig dertil: Hvorfor skulde jeg gaa i Kirke? Præsterne
prædike jo evigt og altid det Samme; jeg har hørt Alt, hvad de kunne have at sige
10 — det er Altsammen gammelt for mig! — Denne Samtale og denne Indvending
mod at gaa i Kirke rinder mig nu ihu, idet vi idag skulle begynde vort nye
Kirkeaar. Hiin Mand havde virkelig paa en vis Maade Ret. Præsterne prædike
altid det Samme. Jeg slaaer idag Alterbogen op; det er de samme Collecter,
Epistler, Evangelier og Bønner, som nu atter skulle lyde i det nye Kirkeaar, som
15 de lode i det gamle, og som de have lydt gennem Aarhundreders Kirkeaar; og
jeg idetmindste veed ikke at forklare og udlægge dem paa nogen væsentlig anden
Maade, end saaledes som vore troende Fædre og jeg selv nu i en lang Række af
Aar har udlagt dem for Menigheden. Menigheden hører derfor i Hovedsagen
det Samme fra det ene Kirkeaar til det andet. Det er Altsammen gammelt for
20 den. Skal da denne Indrømmelse ikke jage os Alle ud af Kirken? Skal den ikke
lukke mine Læber, fordi jeg veed, at jeg ikke har noget særdeles Nyt at forkynde
Eder i det nye Kirkeaar, og skal den ikke bringe Eder til at reise Eder fra Eders
Pladser, gaae ud af Kirken og lukke Kirkens Døre efter Eder, fordi I vide, at det
dog kun er det Gamle, som atter og atter vil bydes Eder i det nye Kirkeaar?

Visselig, saaledes maatte Sagen stille sig for os, dersom det var et blot menneskeligt Ord, her skulde prædikens og høres; thi alt Menneskeligt bliver gammelt, udslidt og taber sin Livskraft. Der er vel noget Menneskeligt i Ordets Prædiken, og dette Menneskelige kan vistnok baade blive gammelt og udslidt, 30 ligesom det altid trænger til Overbærelse. Men det Guddommelige i Ordets Prædiken kan aldrig ældes; sin Livskraft mister aldrig det Guds Ord, som er os givet af Herren og hans Helligaand. Dette Guds Ord er en uforkrænkelig Sæd, som ikke nogensinde vil tabe sin Spirekrast. Dette Guds Ord er en Kilde, som stedse fremvælder med friske og levendegjørende Vandstrømme. Det er det Træ, 35 hvorefter Luther siger, at han har rystet det hver Dag gennem mange Aar, og stedse ere dog nye, friste Frugter nedfaldne deraf til Vederqvælgelse for ham. Det er det samme Ord, hvorefter Apostelen vidner, at det kan gjøre os vise til Salighed ved Troen paa Christum Jesum, og at det er nyttigt til Lærdom, til Overbeviisning, til Rettelse, til Optugtelse i Retfærdighed, at det Guds 40 Menneske maa vorde fuldkomment, dygtiggjort til al god Gjerning (2 Tim. 3, 15-17). Og dette Ord trænge vi Alle til atter og atter at høre, at vort Guds Menneske maa dygtiggjøres, næres og helliggjøres derved. Uden dette Ord fortærrer Menneskesjælen, som en Plante hentørrer og visner uden Solens Lys og Himmels Væde. See, derfor vil jeg ikke paa denne Kirkens Nytaarsdag 45 ængstelig spørge: Hvad skal jeg prædike i dette nye Kirkeaar? Men jeg vil knæle ned for Herren og bede, at hans Aand maa hvile over mig og gjøre det Guds Ord levende i mit Hjerte og glødende paa min Tunge, at det kan blive en Guds Kraft i mig og i Eder. Og saa vil jeg tillige trøste mig med Apostelens Ord, at Herren ikke har sendt mig for at prædike prægtige Ord eller menneskelig Viisdom, men 50 for at forkynde Eder det Guds Vidnesbyrd: at jeg agter mig ikke at vide Noget iblandt Eder uden Jesum Christum og ham korsfæstet (1 C or. 2, 1—2.). Derfor skulle I, som besøge Guds Huus, heller ikke med Bekymring sige: Hvad skulle vi høre i det nye Kirkeaar? — men I skulle aabne Eders Hjerter for det gamle, mægtige, evigt livskraftige Evangelium, og jo mere dette sammenvoxer med 55 Eders hele Tilværelse, desto rigere en Velsignelse vil der udstrømme deraf. — Gud give os da et saadant Nytaar i Guds Rige, at den Helligaand Dag efter Dag maa fornye og bekræfte Guds Ord i vore Hjerter, at vi derved kunne dygtiggjøres for Tid og for Evighed! —

60 Forkynder Zions Datter: see, Din Konge kommer til Dig! Saaledes lød det prophetiske Ord til Jerusalem, da Christus holdt sit Indtog i denne Stad, og saaledes lyder endnu det store Advents budskab til Guds Menighed, nu da han atter drager ind i sin Menighed gennem det nye Kirkears Porte. Han kommer

65 til os. Vi komme end ikke først til ham. Dette er den guddommelig
imødekommende Naade. Dersom den syndige Menneskeslægt selv skulde have
hentet Frelseren ned fra Himmelen, af egen Kraft skulde være kommen til Gud,
den vilde da evigt være bleven i sin Synd. See, — siger vort Evangelium — Din
Konge kommer til Dig!

70

Fra Himmelen er den evige Kærlighed nedstegen paa Jorden, for at hæve Dig fra
Jorden til Himmelen. For Du endnu tænkte paa en Frelser, har Frelseren fra
Evhæd tænkt paa Dig. Ogsaa nu med det nye Kirkeaar kommer han til Dig,
tænker han paa Dig. Saa ofte er han allerede kommen forgjæves; men han er
75 langmodig og taalmodig i sin Kærlighed. Om end Vantroen lukker Døren for
ham, om end Verdsligheden vender ham Ryggen og Letsindigheden spotter
med hans Komme, han kommer dog igjen i sin forbarmende Kærlighed, som
Solen kommer igjen hver Morgen selv over de Onde og lader sit Lys skinne
endog over de Uretfærdige. Hans Kærlighed til Din Sjæl affalder aldrig; den
80 fordrager Alt og haaber Alt. Saalænge Du kan blive frelst, vil han frelse Dig. Og
derfor kommer han nu paany til Dig, for at frelse Din Sjæl. Og hvorledes
kommer han til Dig? Sagtmodig kommer han. Han, der kunde komme som en
Dommer og Hevner med Ild og med Undergang, kommer som Fredsfyrsten
med alle sine Naadegaver til Dig, og han siger til Dig: See, jeg staaer for Døren
85 og banker; dersom Nogen hører min Røst og oplader Døren, til ham vil jeg gaae
ind og holde Nadvere med ham, og han med mig (Joh. Aab. 3, 20)! Er det ikke
vidunderligt, at Din Konge vil komme saaledes til Dig? Han, hvem Himlens
Himle ikke kunne omfatte, han vil tage Bolig i Dit Hjerte. Han, hvem Englene
tilbede med tildækket Aasyn, han kommer sagtmodig til Dig, Du Synder!
90 banker som en ydmygt Bedende paa Din Hjertedør, om Du dog vil lukke op for
ham. Og han har dog Gaver at bringe Dig, saa rige og saa store, at alle Verdens
Herligheder blive Fattigdom og Usselhed mod dem. Hans Gaver ere Dine
Synders Forladelse, Guds Naade, Hjertets Fred og evig Salighed. Han fordrer
kun af Dig, at Du skal modtage ham og hans Gaver, at Du skal lukke op for
95 ham.

See, det er dette Evangelium, som er prædiket for Eder i hele det gamle Kirkeaar,
og det er det samme Evangelium, som vil blive prædiket for Eder i det nye. Og
dette Evangelium, hvor gammelt det end er, bliver dog bestandig nyt, fordi vi
100 Mennesker stedse paany trænge til at høre det, dersom vi ikke enten skulle
indslumre i aandelig Død eller fortvivle i Bevidstheden om vor Synd. Derfor har
Herren ogsaa ved sin Aand indstiftet Søndagen iblandt os, at han hver Søndag

kan komme til os med sit naadefulde Evangelium. Der er bleven sagt med Rette,
105 at dersom der ingen Søndag var, vilde der heller ingen Christne være. Søndagen
kalder Herrens Levedage tilbage, saa at han atter taler sit almægtige Ord iblandt
os, det Ord, der er Aand og Liv og Sandhed, fordi Aanden tager det af ham og
forkynder Menigheden det (Joh. 16, 14). O, at vi, som troe paa Jesum
Christum, da maatte lære i det nye Kirkeaar bedre og bedre at benytte vore
110 Søndage, at de i Sandhed maatte blive for os Herrens indviede og velsignede
Dage, paa hvilke vi atter og atter mødes med vor Frelser, som kommer til os med
sit Liv og med sin Aand, for at knytte os stedse inderligere til sig. Ja, at Davids
Ord maatte blive til Sandhed for os: Een Dag i Dine Forgaarde er bedre end
tusinde ellers; jeg vælger at dvæle ved Tærskelen i min Guds Huus fremfor at
115 boe i Ugudeliges Telte (Ps. 84, in 6). Der er en særegen Velsignelse ved saaledes
regelmæssig at besøge Herrens Huus og hver Søndag ligesom paany at møde sin
Frelser Ansigt til Ansigt. Det er ikke den uregelmæssige Kirkegang, som bærer
det christelige Livs Frugter; thi dette i Ny og Næ at høre Guds Ord bringer os
ikke i Livssamfund med Herren og hans Menighed. Det at gaae i Kirke, er jo
120 heller ikke blot at høre Ordet, skjøndt dette visselig er et af Herrens
Naademidler, efterdi Troen kommer derved, at man hører Guds Ord; men det
er jo tillige at forsamles med den troende Menighed til en levende og sand
Gudsdyrkelse, for i Forening med forløste Sjæle at love og prise ham, af hvem al
Faderlighed har Navn i Himmelen og paa Jorden, for i Forening med forsonede
125 Syndere at samles om Jesu Christi Kors med Lovsange for ham, som bar alle
vore Overtrædelser, og for i Forening med naadehungrige Hjerter at bede: Kom
Helligaand, kom til os med Liv og med Lys! — Det er derfor vort Nytaarsønske,
at det i dette nye Kirkeaar maatte kjendes iblandt os, at det er en troende
Menighed, der samler sig om Søndagen med Guds Børns Bekjendelse,
130 Forkyndelse og Lovsang, saa at den Troende maa glæde sig i Herren, og selv den
Vantroee maa sige Amen til vor Taksigelse, naar han hører en fuldtonende
Psalmesang, der klinger fra Menighedens Læber som Hjerternes freidige og
glade Bekjendelse, og hører Menighedens Gjensvar, naar Ønsket om Herrens
Fred og Herrens Velsignelse lyder til den fra Herrens Alter. Da skulle vi ikke
135 sige: Hvorfor skulle vi gaae i Kirke? — det er Altsammen gammelt! thi Aanden
skal da fornye Gudslivet med Gudsordet i vore Hjerter og stedse skjænke os ny
Velsignelse deraf. Da skal der ogsaa udvikle sig et sandt og sundt Menighedsliv
iblandt os, fordi vi føle os forenede i een Herre, een Tro, een Daab, føle os som
Lemmer paa Vorherres Jesu hellige Legeme, saa at vi indbyrdes bære hverandres
140 Byrder og have Hjerter for hverandre i en uskrømtet Broderkjærlighed, som er
de Helliges Samfundskjendemerke, indtil vi engang kunne samles i det store

Kjærlighedssamfund histoppe paa hiin Søndag, hvorom alle Søndagene her i Verden ikkun ere Forjættelser, og hvoraf de kun ere Afbilleder, en Skygge af det, som skal komme.

Men blandt vore hellige Dage fremtræde de store Mindedage om Herrens Liv her paa Jorden, Kirkens særegne Festsdage, hvoraf enhver ligesom samler i sig en Række af Søndage. Disse kunne derfor ikke blive os til virkelige og sande Festsdage, med mindre vi berede os til dem gennem de Søndage, der skulle berede Veien for ham, naar han kommer til os med sin Fødselsglæde, med sin Forsoningsdød, med sin Opstandelsesseir, med sin Helligaand. Julefesten forudsætter Bevidstheden om vor Trang til en Frelser. Kun naar vi gennem Adventstiden have nærmet os med hjertelig Bøn Jesusbarnet i Bethlehem, kan Evangeliet: Eder er en Frelser født! blive os til Glæde og til Frelse. — Langfredagens Evangelium: Det er fuldbragt, — Sonofferet er frembaaret! forudsætter Fastetiden i Menneskehjertet, den Fastetid, hvori vi hungre og tørste efter Forsoning og Naade. Paaskedagens Opstandelsesglæde kan kun gribe de Hjerter, som have leert at afdøe fra Synden med Christus; Pintsedagens Aand udgyder sig kun der, hvor man har lært at bede om Aandens Gave. Saaledes kommer Herren til os gennem hele Kirkeåret for at meddele os Liv af sit Liv, Fylde af sin Fylde. Jo mere vi lære at møde ham med aabne Hjerter, desto mere ville vi ogsaa erfare, at han har stedse nye salige Gaver at skjænke os. Saa er det da tillige vort Nytaarsønske, at vi i dette nye Kirkeaar maatte kunne modtage Herren paa alle hans hellige Mindedage, saa at det i Aand og Sandhed maatte kunne blive Juul, Paaske og Pintse i vore Hjerter.

Dog — indenfor disse hellige Dage og indenfor hele Kirkens Kreds ligge atter alle Kirkens Naademidler og Salighedsmidler, hvorved vor himmelfarne Konge kommer til os, for at skabe, vedligeholde og nære Gudslivet i os. Skal Guds Ord blive en Guds Kraft i os til vor Saliggjørelse, skal det blive Aandens Sværd i vor Haand og Trøstens Kilde i vore Hjerter, da maa det være os nær i vor Mund og vort Hjerte, da maae vi elske det; og vi lære kun at elske det, naar vi omgaaes dermed, saa at det bliver os som vort daglige Brød. At vi saaledes maae leve af Guds Ord i det nye Kirkeaar, det er vort Nytaarsønske; thi da skal det bære Retfærdighedens og Hellighedens Frugter. Skal Bønnen kunne bringe os Guds Fred og Aandens Trøst i Jesu Navn, da maae vi ikke blot øve os i Bønnen, naar vi i vort Lønkammer knæle ned for Guds Aasyn og udøse vore Hjerter for ham; men da maae vi ogsaa lære at bede med hverandre, med troende Brødre og Søstre, bede i Troens og Aandens Eenhed, saaledes, at den Enkeltes Bøn

gjenneaglodes og helliggjøres ved Menighedens Bøn. Christne Venner, at det nye Kirkeaar dog maatte lære os saaledes at bede eendragtigen med hverandre, saa at vi ogsaa i denne Henseende maatte føle os som Lemmer paa det Legeme,
185 hvis Hoved er Christus, som fylder det ganske Legeme med sin Kraft og Naade!
— Skal Daabens velsignede Sacramente aabenbare sig for os som en Afdøen af vort gamle Menneske og som en Levendegjørelse af det nye Menneske, som er skabt i dette Gjenfødelsens og Fornyelsens Bad ved den Helligaand, da maae vi søge at faae Forstandens oplyste Øine, at vi kunne see den Guds Gjerning, som
190 er skeet med os i Daaben, at vi kunne leve i vor Daab og af vor Daab. O, hvorlidet agtes dog Daaben endnu i Menigheden selv af dem, som dog elske Guds Ord. Herren give, at det maatte blive bedre med dem og os i det nye Kirkeaar, at vi med hverandre altid maatte gaae til dette rige Væld, hvorfra Udvælgelsens og Gjenfødelsens Naadestrømme fremvælde for os! — Og skal
195 Herrens Nadvere blive os til den Livsnæring, hvortil han har indstiftet den i Menigheden, da maa dette guddommelige Saliggjørelsens Naademiddel benyttes i en ganske anden Udstrækning end hidindtil. Hvor Mange er der ikke, som, skjøndt de ville være Grene i Herrens Viintræ, dog sjeldent eller aldrig gaae til Guds Bord? Hele Aar kunne ligge imellem deres Besøg ved Herrens Alter.
200 Kunne vi da undre os over, at Christilivet hensynger hos dem? Alteret er dækket med den sande Livsnæring for vort indre Menneske; lader os da gaae derhen, hvor det Syge i os kan finde Helbredelse, og hvor det Svage kan styrkes ved Samfundet med ham, i hvem al aandelig Helbredelse og Styrke er indesluttet. Han indbyder os til sit Nadverbord i hele sin Forløsnings og Forsonings
205 Kjærlighed. Modtager dog denne Herrens Indbydelse!

Endnu indbyder Herren os, idet han lader det ene Kirkeaar, det ene Naadensaar oprinde for os efter det andet. Benytter dog denne langmodige Naade, denne taalmodige Kjærligheds Indbydelse! Gjennem Kirkeaaaret her i Verden gaaer
210 Veien til det store Kirkeaar hist i Guds Rige. Med hvert Kirkeaar komme vi Menighedens endelige Forløsning nærmere, nærmere til den store Advent, da det ikke er noget Menneske, som skal prædike: See, Din Konge kommer til Dig! men da Herren selv skal aabenbares med megen Kraft og Herlighed i Himmels Skyer og Overengelens Røst skal udgaae over Jorden, og det skal
215 lyde fra den ene Ende af Jorderige til den anden: See, Din Konge kommer til Dig! Da skal han komme med Dom over alle dem, som have forsmaaet hans Naademidler og foragtet hans Naadetid, da skal han komme for at lægge alle sine Fjender under sine Fødders Skammel og henveire dem med sin Munds Aande. Endnu — endnu kommer han som den saktmodige Konge. Kom da til

os, Du vor Konge, Du vor Frelser og Igjenløser! Opbyg Din Kirke og tag Bolig i Zion. Kom paany i dette Kirkeaar til dette Guds Huus og i denne Din Menighed. Kom til disse Hjerter med Din Trøst, kom til denne Prædikestol med Din Aand. Kom til denne Døbefont med Din Gjenfødelses Kraft, kom til
225 dette Alter med Din Forsonings Naade. Kom til vore Huse med Din Fred, til vort Arbeide med Din: Velsignelse, til vore Sygesenge med Din Trøst, til vore Dødsleier med Dit Liv. Kom til os, Herre, Frelser! at vi maae være Dine, naar Du kommer i Din store Advent til alle Dines Herliggjørelse og Fuldendelse! Amen i Jesu Navn! —

230

Kilde

Prædikener paa Kirkeaarets Søn- og Festdage. Kjøbenhavn: Forlagt af den Gyldendalske Boghandle, 1864: Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

235 Digitalt manuskript

Tags

1. søndag i advent, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/nicolai-gottlieb-blaedels-praediken-1-sondag-i-advent>

240

245

250

255